توراه أور • الباراشات ויצא • مامار 1

ושבתי בשלום אל בית אבי והיה הוי' לי...

«وسأعود بسلام إلى بيت أبي»

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية
/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayeitzei/1

1 **ושבתי בשלום אל בית אבי והיה הוי׳ לי לאלקים והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלקים כו׳.**

«وسأعود بسلام إلى بيت أبي، ويكون اسم ה׳ (**הוי'** / **שם הוי'**، Havayah) بالنسبة إليّ اسم **אלקים** (**אלקים**، Elokim)؛ وهذا الحجر الذي نصبته عمودًا سيكون بيت **אלקים**»، إلخ.

וצריך להבין השייכות של האבן עם שם הוי׳ שכשהוי׳ יהיה לאלקים אז דוקא יהיה האבן בית אלקים כו׳.

ونحتاج الآن إلى فهم الصلة بين الحجر واسم **הוי'**: أي إن الحجر لا يصير بيتًا لـ**אלקים** إلا حين يكون **הוי'** هو **אלקים**، إلخ.

גם צריך להבין כי לשון האבן הזאת הוא לשון נקיבה ומלת יהי׳ [יהיה] הוא לשון זכר.

ونحتاج أيضًا إلى فهم [سبب] ورود العبارة العبرية «**האבן הזאת**» (ha'even hazos)، أي «هذا الحجر») بصيغة المؤنث، في حين أن كلمة «يكون» (**יהיה**، yihyeh) بصيغة المذكر.

2 **ולהבין את כל הנ״ל צריך להקדים ולבאר מ״ש לעיל מניה ויפגע במקום ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וגו׳ וישם אותה מצבה כו׳**

ولفهم كل ما سبق، ينبغي أن نمهد أولاً ونبين ما كُتب قبله مباشرة: «فصادف المكان... وأخذ من حجارة المكان ووضع [إياها] عند رأسه»، إلخ، «وجعلها عمودًا»، إلخ.

וצריך להבין ענין האבנים מה הן. וגם מה שהיו תחלה אבנים הרבה כמ״ש ויקח מאבני המקום וגו׳.

وينبغي أن نفهم شأن الحجارة: ما هي؟ وكذلك، لماذا كانت في البداية حجارة كثيرة، كما هو مكتوب: «وأخذ من حجارة المكان»، إلخ.

3 **ויעקב עשה מהן אבן אחת כו׳. אך הנה בריש הפרשה כתיב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה.**

وجعل يعقوب (**יעקב**) منها حجرًا واحدًا، إلخ. لكن، في مطلع القسم الأسبوعي من التوراة (**פרשה**، parsha)، كُتب: «وخرج يعقوب من بئر سبع ومضى إلى حاران».

פי׳ יעקב הוא בחי׳ יו״ד עקב שהוא בחי׳ המשכת חכמה עילאה שהוא בחי׳ י׳ למטה מטה גם בבחי׳ עקביים.

التفسير: يعقوب هو مستوى «الياء والعقب» (**יו״ד עקב**، yud-akev؛ أي ياء [و]عقب)، وهو إيصال الحكمة العُليا (**חכמה**، Chochmah)، وهي مستوى الياء، إلى أسفل، حتى أدنى الدرجات، بل إلى مستوى العَقِبَين.

4 **וזהו ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה שבחי׳ יעקב הוא הממשיך מבחי׳ באר שבע שהוא למעלה מעלה איהו וחיוהי וגרמוהי חד עד השתלשלות למטה מטה למדרגה היותר תחתונה שהוא בחי׳ חרן וכאשר יבואר לקמן בעז״ה** [בעזרת השם].

وهذا هو [معنى] «وخرج يعقوب (**יעקב**) من بئر السبع وسار نحو حاران»: إن المستوى، أو الجانب (**בחינה**, bechinah) الذي يمثّله يعقوب هو الذي يجذب إلى أسفل من **בחינה** بئر السبع، وهي في أعلى المراتب على الإطلاق، [حيث] «هو وقوى حياته وأوعيته واحد»، عبر سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus)، إلى أدنى المراتب، إلى المستوى الأدنى، وهو جانب حاران، كما سيُبيَّن لاحقًا بعون **ה׳**.

5 **וכמ״ש צוה ישועות יעקב. ישועות הם ש״ע** [ש״ע (370)] **נהורין עילאין ובחי׳ יעקב מחבר וממשיך אותן למטה בבחי׳ עקביים ג״כ.**

كما ورد: «أمِرْ بنجوات يعقوب (**יעקב**)». والنجوات (**ישועות**, yeshuos) هي الأنوار العلوية الثلاثمئة والسبعون (**ש״ע**, shin-ayin)، ومستوى يعقوب يصل بينها ويجذبها إلى الأسفل، حتى إلى مستوى الأعقاب أيضًا.

וגם ישועות הוא מלשון שעה כמ״ש וישע ה׳ אל הבל וגו׳ שהוא בחי׳ ירידת והמשכת אורו ית׳ למטה מטה כו׳.

وكلمة النجوات (**ישועות**) مشتقة أيضًا من لفظ «التوجّه» (**שעה**, she'iyah)، كما ورد: «وتوجّه (**וישע**, vayisha) **ה׳** إلى هابيل (**הבל**)»، إلخ؛ وذلك هو نزول نوره، تبارك وتعالى، وإنزاله إلى أدنى ما يكون، إلخ.

אך בהשתלשלות אור ה׳ כ״כ [כל כך] **בצמצומים רבים עד שבא גם למטה בבחי׳ חרן נעשה עלמא דפרודא לגמרי וכמ״ש ונהר יוצא מעדן שהוא בחי׳ חכמה עילאה להשקות את הגן כו׳.**

غير أن نور **ה׳**، حين يهبط بعيدًا عبر انكماشات كثيرة (**צמצומים**, tzimtzumim)، حتى يبلغ مستوى حاران (**חרן**) أيضًا، يصير عالمًا من الانفصال التام؛ كما ورد: «ونهر يخرج من عدن (**עדן**)»، وهو مستوى الحكمة العليا (**חכמה**, Chochmah)، «ليسقي البستان»، إلخ.

6 **ומשם יפרד שכשנמשך משם בהשתלשלות רבות וצמצומים רבים נעשים בחי׳ נפרדים בתכלית. ויעקב אע״ה** [אבינו עליו השלום] **רצה להעלותם למעלה מעלה שיהי׳** [שיהיה] **גם למטה בחי׳ יחוד ובטול ממש כמו שהוא למעלה חיוהי וגרמוהי חד כו׳.**

«ومن هناك ينقسم»: حين يُسحب منه عبر مراحل كثيرة من سلسلة العوالم الهابطة (hishtalshelus ,**השתלשלות**) وانكماشات كثيرة (tzimtzum ,**צמצום**)، تصير كائنات منفصلة انفصالًا تامًّا. وأراد يعقوب (**יעקב**) أبونا، **ע״ה**، أن يرفعها إلى أعلى العلو، حتى تكون في الأسفل أيضًا وحدة حقيقية وإبطال الذات (bittul ,**ביטול**)، كما هي في الأعلى، [حيث] «قوى حياته وأوعيته واحدة»، إلخ.

7 **ולזאת נאמר ויקח מאבני המקום כו׳. כי הנה נודע שאבנים נקראו אותיות וכמ״ש בס״י** [בספר יצירה] **שני אבנים בונות שתי בתים שלש אבנים בונות ששה בתים כו׳**

ولذلك قيل: «وأخذ من حجارة المكان»، إلخ. فمن المعروف أن الحروف تُسمّى «حجارة»، كما ورد في سفر يتسيرا (**ספר יצירה**، **ספר יצירה**): «حجران يبنيان بيتين، وثلاثة أحجار تبني ستة بيوت»، إلخ.

להיות כמו שמאבנים הרבה נעשה בית אחד שיכולים לדור בתוכו כמו״כ [כמו כן] **מאותיות הרבה נעשו תיבות שבהם התלבשו׳ השכל וגם**

فكما أن حجارة كثيرة تكوّن بيتًا واحدًا يمكن السكن فيه، كذلك تتكوّن من حروف كثيرة كلماتٌ يتلبّس بها العقل.

כמו שהאבנים הם בחי׳ דומם שהוא מדרגה היותר תחתונה מכל הד׳ יסודות דצח״מ [דומם צומח חי מדבר] **כמו כן האותיות לגבי השכל המלובש בהם הם בחי׳ דומם בתכלי׳** [בתכלית] **שאינם מערך השכל כלל.**

وكما أن الحجارة من مستوى الجماد، وهو أدنى مراتب الأركان الأربعة: الجماد والنبات والحيوان والناطق، كذلك الحروف، بالقياس إلى العقل المتلبّس بها، هي من مستوى الجماد المحض، إذ لا نسبة لها إلى العقل إطلاقًا.

נמצא מובן מכל הנ״ל שאבנים נקראו אותיות וכמו״כ [וכמו כן] **הוא למעלה. דהנה כתיב בדבר ה׳ שמים נעשו כו׳.**

يتّضح إذن من كل ما سبق أن الحروف تُسمّى «حجارة». وكذلك الأمر في العوالم العليا، إذ ورد: «بكلمة **ה׳** صُنعت السماوات»، إلخ.

8 **וכמ״ש מלכותך מלכות כל עולמים. פי׳ שחיות כל העולמות שהם עולמות עד אין קץ וכמ״ש היש מספר לגדודיו.**

وكما هو مكتوب: «ملكوتك ملكوت جميع العوالم». ومعنى ذلك: [أمّا] قوة الحياة في جميع العوالم، وهي عوالم لا نهاية لها، كما هو مكتوب: «هل لجنوده عدد؟»؛ فإن مصدر قوة حياتها وجذرها ليسا إلا من مرتبة الملكوت (**מלכות**, Malchus) لديه، وهي مرتبة كلمة **ה׳**، إلخ، التي تمنحها الحياة وتُوجِدها من العدم إلى الوجود على الدوام.

הנה עכ״ז [עם כל זה] **מקור ושרש חיותם אינו אלא מבחי׳ מלכותו שהוא בחי׳ דבר ה׳ כו׳ המחיה ומהוה אותם מאין ליש תמיד. להיות שהם נבראים בע״ג** [בעלי גבול / בעל גבול] **שיש גבול להשגתן ומהארץ לרקיע מהלך ת״ק שנה כו׳.**

[وذلك] لأنها مخلوقات محدودة، لإدراكها حدّ، و«من الأرض إلى السماء مسيرة خمسمئة سنة»، إلخ.

9 **ואינם כלל בערך לגבי אור ה׳ שהוא בבחי׳ א״ס המתגלה בעולמות עליונים. ולזאת אין יכולים לקבל חיותם**

ولا تُقاس هذه العوالم البتة بنور **ה׳**، الذي هو في مستوى اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، المتجلّي في العوالم العليا.

רק מבחי׳ דבר ה׳ שהם אותיות שנבראו בהם שמים וארץ כו׳ שהם בחי׳ דומם לגבי אור א״ס ב״ה

لذلك لا تستطيع أن تتلقى قوة حياتها إلا من مستوى كلمة **ה׳**، وهي الحروف التي خُلقت بها السماء والأرض، إلخ؛ وهذه الحروف في منزلة الجماد قياسًا إلى النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، تبارك هو.

וכמ״ש קדוש ה׳ צבאות וכמארז״ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **אות הוא בצבאות שלו ואף שהם אלף אלפין כמ״ש אלף אלפין ישמשונה ורבו רבבן קדמוהי וגו׳ וכמ״ש היש מספר לגדודיו.**

كما ورد: «قدوس هو **ה׳** الجيوش (**צבאות**, Tzeva-os)»، وكما قال حكماؤنا، طيّب **ה׳** ذكرهم: «هو حرف (**אות**, os؛ أي علامة أو حرف) بين جيوشه».

עכ״ז [עם כל זה] **מאחר שהם בעלי גבול חיותם אינו אלא מבחי׳ אות א׳ בלבד שהוא בחי׳ דומם לגמרי לגבי שם הוי׳ שהוא בבחי׳ א״ס כו׳ כנ״ל.**

ومع أنهم يبلغون ألف ألف، كما ورد: «ألف ألف خدموه، وربوات ربوات وقفوا أمامه»، إلخ، وكما ورد: «هل لكتائبه عدد؟»؛ فمع ذلك، لما كانوا محدودين، فإن قوة حياتهم لا تأتي إلا من مستوى حرف واحد فحسب، وهو في منزلة الجماد تمامًا قياسًا إلى اسم **ה׳** (**הוי׳ / שם הוי׳**)، الذي هو في مستوى اللامتناهي، إلخ، كما سبق.

10 **והנה השתלשלות כל העולמות ברבוי רבבות מדרגות תלוי הכל לפי אופן צירופי האותיות שבבחינת דבר ה׳ להתהוות נבראים פרטיים בעלי גבול ונפרדים כו׳.**

والآن، فإن سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus)، عبر ربوات فوق ربوات من المراتب، تعتمد كلها على كيفية تركيب الحروف في مستوى كلمة **ה׳**، لكي تنشأ مخلوقات مخصوصة، محدودة ومنفصلة، إلخ.

ויעקב אע״ה [אבינו עליו השלום] **רצה להעלותם למעלה. לזאת ויקח מאבני המקום שהם אותיות הרבה ועשה מהן אבן אחת**

وأراد يعقوب (**יעקב**) أبونا، **ע״ה**، أن يرفعها إلى الأعلى. لذلك «أخذ من حجارة المكان»، وهي حروف كثيرة، وصنع منها حجراً واحداً، هو حرف **יו״ד** (yud)؛ وهذا هو [معنى] «ووضع [الحجر] عند رأسه»، إلخ.

שהוא אות היו״ד שזהו וישם מראשותיו כו׳ שכמו שלמטה באדם יש שכל ומדות והאותיות הם המלבישים לבחי׳ שכל ומדות שמתלבשים בהם.

فكما أن في الإنسان، في الأسفل، عقلاً وصفات وجدانية (**מדות**, middos)، والحروف هي الألبسة التي يكتسي بها العقل والصفات الوجدانية،

כמו״כ [כמו כן] **למעלה יש בחי׳ חב״ד** [חכמה בינה ודעת] **וז״ת** [וז׳ תחתונות] **רק שם הוא חכים ולא בחכמה ידיעא מבין ולא בבינה ידיעא ולאו מכל מדות אלין ששם הוא בבחי׳ יחוד ובטול בתכלית.**

كذلك توجد في الأعلى مستويات الحكمة (**חכמה**, Chochmah)، والفهم (**בינה**, Binah)، والمعرفة (**דעת**, Daas)، والسبع السفلى [من الصفات المنبثقة (**ספירות**, Sefiros)]؛ غير أنه هناك «حكيم، لا بحكمة معلومة؛ وفاهم، لا بفهم معلوم»، وليس هو من أيٍّ من هذه الصفات، إذ إنه هناك في حالة من الوحدة وإبطال الذات (**ביטול**, bittul) التام.

11 **וכמ״ש לך ה׳ הגדולה כו׳ וחיוהי וגרמוהי חד כו׳. ובחי׳ דבר ה׳ הם האותיות שבהם מתלבשים חב״ד** [חכמה בינה ודעת] **ומדות שהם ע״ס** [עשר ספירות] **עליונות.**

كما ورد: «لكَ يا **ה׳** العظمة» إلخ، و«قوى حياته وأوعيته شيء واحد» إلخ. ومستوى كلمة **ה׳** هو الحروف التي تتلبّس بها الحكمة (**חכמה**، Chochmah)، والفهم (**בינה**، Binah)، والمعرفة (**דעת**، Daas)، والصفات الوجدانية (**מדות**، middos)، وهي الصفات المنبثقة (**ספירות**، Sefiros) العشر العلوية.

ובחי׳ אות היו״ד שהיא נקודה קטנה מרמז על היות שבו מתלבש בחי׳ חכמה שהוא בחי׳ אין ובטול בתכלית.

ويلمح الحرف العبري يود (יו״ד، yud)، وهو نقطة صغيرة، إلى أن مستوى **חכמה**، وهو مستوى العدم (**אין**، ayin) وإبطال الذات (**בטול**، bittul) التام، متلبّس فيه.

12 **ואות הה״א שהיא בחי׳ התפשטות אורך ורוחב מרמז על שהוא בחי׳ לבוש לבחי׳ בינה וכו׳.**

وحرف الهاء (**ה״א**, hei)، الذي يمثّل امتدادًا طولًا وعرضًا، يشير إلى كونه لباسًا لمستوى الفهم (**בינה**, Binah)، إلخ.

וכמו״כ [וכמו כן] **שאר האותיות שבהם מתלבשים בחי׳ מדות העליונות. וזהו שיעקב עשה מכל האבנים אבן אחת שהוא אות היו״ד להעלותן לבחי׳ חכמה עילאה.**

وكذلك سائر الحروف، التي تتلبّس بها مستويات الصفات الوجدانية العليا (**מדות**, middos). وهذا [هو السبب في أن] يعقوب (**יעקב**) جعل من جميع الحجارة حجرًا واحدًا، هو حرف اليود (**יו״ד**, yud)، ليرفعها إلى مستوى الحكمة العليا (**חכמה**, Chochmah).

13 **ואזי אח״כ וישם אותה מצבה הוא בחי׳ אות הוא״ו שעשה והמשיך מבחי׳ י׳ לבחי׳ ו׳ להיות התלבשות בחי׳ חכמה עילאה למטה בבחי׳ תומ״צ** [תורה ומצות] **וכנודע תמונת אות הוא״ו שעל ראשו נקודת היו״ד**

وبعد ذلك، فإن «فنصبها عمودًا» هو مستوى الحرف **ו** (vav): فقد صنع [ذلك] ومدّه من مستوى **י** (yud) إلى مستوى **ו**، لكي تتلبّس الحكمة العليا (**חכמה**, Chochmah) في الأسفل بالتوراة والوصايا (**מצוות**, mitzvos).

ואח״כ הולך ומתמשך למטה כמו כן אורייתא מחכמה עילאה נפקת ונמשך ומתפשט למטה בדברים גשמיים כו׳.

وكما هو معروف، فإن شكل الحرف **ו** في رأسه نقطة **י**، ثم يمتدّ بعد ذلك إلى أسفل. وهكذا أيضًا، «تنبثق التوراة من الحكمة العليا»، فتنزل وتمتدّ إلى أسفل في الأشياء المادية، إلخ.

14 **וזהו ויצוק שמן על ראשה פי׳ שמן הוא בחי׳ חכמה עילאה וכמ״ש שמן משחת קדש.**

وهذا هو [معنى] «وصبَّ زيتًا على رأسها». والتفسير: الزيت هو مستوى الحكمة العليا (**חכמה**, Chochmah)، كما هو مكتوب: «زيت المسحة المقدسة».

להיות גלוי בחי׳ חכמה עילאה ממש למטה בבחי׳ מצבה הנ״ל שהוא בחי׳ תורה ומצות שמלובשים למטה בדברים גשמיים המחליף פרה בחמור כו׳ כשר פסול כו׳ עכ״ז [עם כל זה] **יהיה בהם גילוי בחי׳ חכמה עילאה ממש כמו שהוא למעלה.**

[وهذا] لكي تنكشف **חכמה** العليا نفسها في الأسفل، في مستوى العمود المذكور أعلاه، وهو مستوى التوراة (**תורה**, Torah) والوصايا (**מצות**, mitzvos)، وهما متلبستان في الأسفل بأشياء مادية، مثل «من يبدّل بقرة بحمار»، إلخ، وما هو صالح شرعًا (**כשר**, kosher) [و] غير صالح، إلخ؛ ومع ذلك، تنكشف فيهما **חכמה** العليا نفسها، كما هي في الأعلى.

15 **וכמארז״ל** [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **מה להלן באימה וביראה אף כאן באימה וביראה. פי׳ מה להלן בשעת מתן תורה על הר סיני שהיו באימה וביראה שאז הי׳** [היה] **בחי׳ גילוי בתכלית ששמעו מפי עצמות המאציל אנכי ה׳ אלקיך כו׳.**

وكما قال حكماؤنا، **ז״ל**: «كما كان الأمر هناك [في رهبة وخشية]، فكذلك هنا [ينبغي أن يكون الأمر] في رهبة وخشية». والشرح: «كما كان هناك»، أي وقت إعطاء التوراة على جبل سيناء، كانوا في رهبة وخشية، إذ كان الانكشاف حينئذ في غاية الكمال، فقد سمعوا من فم ذات المُفيض: «أنا **ה׳ אלקיך**»، إلخ.

אף כאן היינו אף כמו שהתורה מלובשת למטה בדברים גשמיים יהי׳ [יהיה] **ע״י גילוי חכמה עילאה ממש כמו שהי׳** [שהיה] **אז וכמ״ש ואשים דברי בפיך כו׳.**

«كذلك هنا»: أي إنه حتى عندما تكون التوراة مكتسية في الأسفل بأمور مادية، ينبغي أن يكون ذلك من خلال انكشاف الحكمة العليا نفسها، كما كان آنذاك، كما هو مكتوب: «وقد وضعت كلامي في فمك»، إلخ.

16 **ולהיות גילוי כזה למטה הוצרך יעקב מתחלה להעלותן למעלה מעלה לבחי׳ סוכ״ע. וכמ״ש וירימה מצבה להיות כי נעוץ סופן בתחלתן ועי״ז נעוץ תחלתן בסופן כו׳ שמדרגה היותר גבוה יותר יכולה לירד ולהתפשט מטה מטה כידוע:**

ولكي يظهر مثل هذا الكشف في الأسفل، كان على يعقوب (**יעקב**) أولًا أن يرفعها إلى أعلى المراتب، إلى مستوى النور المحيط بجميع العوالم (**סובב כל עלמין**, sovev kol almin). وكما ورد: «ورفعه عمودًا»؛ لأن «نهايتهم مغروسة في بدايتهم»، ومن خلال ذلك «بدايتهم مغروسة في نهايتهم»، إلخ؛ فكلما علت المرتبة ازدادت قدرتها على النزول والانتشار إلى أسفل فأسفل، كما هو معلوم.

17 **וזהו ושבתי בשלום אל בית אבי והי'** [והיה] **הוי' לי לאלקים. שכל זה יהיה ע"י העלאות והמשכות שממטה למעלה ומלמעלה למטה שהוא בחי' וישם מראשתיו כו'**

وهذا هو [معنى] «وسأعود بسلام إلى بيت أبي، ويكون **ה'** لي **אלקים** (**אלקים**, Elokim)»: كل ذلك سيتحقق من خلال الارتقاءات والإفاضات، من الأسفل إلى الأعلى ومن الأعلى إلى الأسفل؛ وهذا هو مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) «ووضع [إياها] عند رأسه» إلخ، ثم «وسكب الزيت عليها» إلخ، كما ذُكر أعلاه.

ואח"כ ויצק עליה שמן כו' כנ"ל כי הנה אבי קאי על יצחק וכמ"ש כי אתה אבינו שלע"ל [שלעתיד לבוא] **יאמרו על יצחק כי אתה אבינו כו'.**

فـ«أبي» يشير إلى إسحاق (**יצחק**)، كما هو مكتوب: «لأنك أنت أبونا»؛ ففي الزمن الآتي سيقولون عن إسحاق: «لأنك أنت أبونا» إلخ.

18 **והנה יצחק הוא מלשון צחוק ותענוג וכמ"ש צחק עשה לי כו' כל השמע יצחק לי**

أما إسحاق (**יצחק**)، فاسمه مشتق من لفظ الضحك (**צחוק**, tzechok) واللذة، كما ورد: «[جعل **ה'** لي ضحكًا]» إلخ، «كل من يسمع سيضحك (**יצחק**, yitzchak) معي».

והוא לשון עתיד שיתגלה בחי' התענוג העליון שלמעלה והוא ע"י בחי' הבירורי' [הבירורים / הבירורין] **שלמטה בבחי' אתכפיא ואתהפכא מחשוכא לנהורא ע"י העלאות והמשכות כנ"ל.**

وهو [«سيضحك»، **יצחק**] بصيغة المستقبل، [أي] إن اللذة العلوية ستنكشف؛ وهذا يتحقق من خلال تنقيات (**בירורים**, beirurim) العالم الأسفل، على نحو الإخضاع (**אתכפיא**, iskafya) والتحويل (**אתהפכא**, is'hapcha) للظلام إلى نور، بواسطة الرفعات والتنزيلات المذكورة آنفًا.

19 **וכמו התענוג והצחוק שלמטה שאינו מאיזו אלא מאיזו שינוי והתחדשות כמו למשל צפור המדברת וכדומה שאין דרכה וטבעה לדבר משא"כ מאדם המדבר אין מקבלים תענוג כלל לפי שדרכו בתמידות לדבר. וכמו"כ** [וכמו כן] **ממש למעלה.**

مثل اللذة (**תענוג**, taanug) والضحك في الأسفل، اللذين لا ينشآن إلا عن نوع من التغيّر والتجدّد؛ فمثلًا، يبعث الطائر الناطق وما شابهه على السرور، لأن الكلام ليس من عادته ولا من طبيعته. أما الإنسان الذي يتكلم فلا ينال المرء منه أي لذة على الإطلاق، لأن الكلام من عادته الدائمة. وهكذا تمامًا في الأعلى.

הנה בחי׳ יעקב הוא י׳ עקב שהוא בחי׳ ירידת והשתלשלות אלקות עד למטה מטה גם בבחי׳ עקביי׳ שהם עולמות הנפרדים לגמרי ובעלי גבול כו׳.

أما مستوى يعقوب (**יעקב**) فهو **י׳ עקב** (yud-akev) [الياء والعَقِب]؛ أي نزول الألوهية وتدرّجها نزولًا إلى أدنى الدرجات، حتى إلى مستوى الأعقاب، وهي العوالم المنفصلة تمامًا والمحدودة، إلخ.

20 **וכמ״ש ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה שנמשך ונשתלשל בהשתלשלות וצמצומים כ״כ** [כל כך] **להתהוות יש מאין בעלי גבול ועלמין דפרודי**

وكما جاء في الكتاب: «خرج يعقوب (**יעקב**) من بئر سبع وسار نحو حاران»: جُذبت [الألوهية] إلى الأسفل وانحدرت عبر سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus) والانكماشات (**צמצום**, tzimtzum) إلى هذا الحد، لكي تنشأ من لا شيء موجودات محدودة وعوالم انفصال،

שהם בחי׳ נבראי׳ [נבראים] **נפרדים שהם בחי׳ יש ונפרד בפ״ע** [בפני עצמו] **שנק׳ חר״ן והוא מלשון נחר גרוני כו׳.**

وهي مخلوقات منفصلة، ذات وجود (**יש**, yesh) ومنفصلة بذاتها؛ و[هذا] يُسمّى حاران (**חרן**)، وهو من لفظ «جفّ حلقي» (**נחר**, nichar)، إلخ.

והיינו שהחיות אלקות הנמשך ומתלבש בהם שנק׳ בחי׳ גרון שהוא קול כנודע מכוסה ומוסתר בהם לגמרי עד

أي إن قوة الحياة الإلهية (**חיות**, chayus) التي تُجذب إلى الأسفل وتتلبّس بهم، وتُسمّى مستوى الحلق (**בחינה**, bechinah)، أي الصوت كما هو معروف، تكون مستورة ومخفية فيهم تمامًا،

שהם עלמין דפרודי וחשך לגמרי כאלו הם יש ונפרד בפ״ע [בפני עצמו] **ואזי נק׳ חרן לשון נחר גרוני כו׳. וכמ״ש נאלמתי דומיה כו׳.**

حتى تصبح عوالم انفصال وظلمة تامة، كأنها موجودات قائمة بذاتها ومنفصلة؛ وعندئذٍ تُسمّى حاران، من لفظ «جفّ حلقي»، إلخ. وكما جاء في الكتاب: «صرتُ أخرسَ صامتًا»، إلخ.

21 **והנה תכלית המכוון בירידת והשתלשלות אור ה׳ כ״כ** [כל כך] **למקום חשך ועלמין דפרודי. היינו בכדי שיהי׳** [שיהיה] **אתכפיא ואתהפכא מחשוכא לנהורא כו׳**

والآن، فإن الغاية النهائية من نزول نور **ה׳** عبر سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**، hishtalshelus) إلى هذا الحد، وبلوغه موضعًا من الظلمة وعوالم الانفصال، هي أن يتحقق إخضاع الظلمة وتحويلها إلى نور (**אתכפיא ואתהפכא**، iskafya and is'hapcha)، وما إلى ذلك؛

להפוך את כל המדות רעות שהם האהבה ורשפי אש של הבלי עולם או הכעס כו׳

أي تحويل جميع الصفات الوجدانية السيئة (**מדות**، middos)، وهي المحبة ولهيبها المتأجّج تجاه أباطيل الدنيا، أو الغضب، وما إلى ذلك،

להפכם שיהיו רק לה׳ לבדו ולהיות בבחי׳ בטול הרצון לה׳ לבד ולא בבחי׳ יש ונפרד בפ״ע [בפני עצמו] **כו׳.**

لتحويلها بحيث تكون موجّهة إلى **ה׳** وحده، وليكون الإنسان في حالة إبطال الإرادة (**ביטול הרצון**، bittul haratzon) أمام **ה׳** وحده، لا في حالة اعتبار ذاته كيانًا منفصلًا قائمًا بذاته، وما إلى ذلك.

ונק׳ בחי׳ זאת בחי׳ תשובה שהוא בחילא יתיר כו׳ דהיינו המדות רעות שהם ברשפי אש להפכם ולהשיבם לה׳ לבד כנ״ל

ويُسمّى هذا المستوى أو الجانب (**בחינה**، bechinah) التوبة (**תשובה**، teshuvah)، وهي «بقوة أكبر»، وما إلى ذلك؛ أي [أخذ] الصفات السيئة المتأجّجة بلهيب النار، وتحويلها وإعادتها إلى **ה׳** وحده، كما ذُكر أعلاه.

(וזהו במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקי׳ [צדיקים] **גמורים אין יכולים לעמוד). ועי״ז נעשה תענוג גדול למעלה והוא מבחי׳ אתכפיא ואתהפכא מחשוכא לנהורא שלמטה.**

(وهذا هو [معنى] «في الموضع الذي يقف فيه التائبون، لا يستطيع الأبرار التامون أن يقفوا».) وبهذا تنشأ في العلوّ لذّة عظيمة (**תענוג**، taanug)، وهي ناشئة من إخضاع الظلمة وتحويلها إلى نور في الأسفل.

וזהו יפה שעה אחת בתשובה כו׳ להיות שע״י בחי׳ תשובה דוקא נעשה התענוג למעלה כ״כ [כל כך] **שהוא ממש כמשל צפור המדברת כנ״ל**

وهذا هو [معنى] «ساعة واحدة في التوبة أجمل»، وما إلى ذلك؛ إذ إن هذه اللذّة العظيمة تنشأ في العلوّ تحديدًا بفضل التوبة، تمامًا كما في مثل الطائر المتكلم المذكور أعلاه؛

ואזי נעשה מבחי׳ חר״ן רנ״ה וכנודע על ענין חמץ ומצה שמאות החי״ת של חמ״ץ נעשה ה״א כמ״ש בזהר פ׳ פנחס ע״פ גער חי״ת קנה כו׳ ונעשה בחי׳ מצה.

وعندئذٍ تنشأ من مستوى أو جانب (**בחינה**) حاران (**חרן**، Charan) الترنّم البهيج (**רנה**، rinah). وكما هو معروف في شأن الخبز المخمّر (**חמץ**، chametz) والفطير (**מצה**، matzah): يتحوّل الحرف **ח** (ches) في **חמץ** إلى الحرف **ה** (hei)، كما ورد في الزوهار (**זהר**، the Zohar)، في باراشات فينحاس (**פרשת פנחס**، Parshas Pinchas)، في تفسير الآية: «ازجر حيوان القصب» (لفظة **חית**، chayas، وتُقرأ هنا ches)، وما إلى ذلك؛ وبذلك يصير **מצה**.

כמו״כ [כמו כן] **מחרן נעשה רנה כמ״ש באבוד רשעים רנה שהוא בחי׳ התענוג שנעשה למעלה מבחי׳ אתכפיא ואתהפכא כנ״ל.**

وكذلك تتحوّل **חרן** إلى **רנה**، كما ورد: «عند هلاك الأشرار يكون ترنّم بهيج»؛ وهذا هو السرور الذي ينشأ في العلوّ من الإخضاع والتحويل، كما ذُكر أعلاه.

22 **והנה בחי׳ התענוג הזה יתגלה לעתיד דוקא שאז ואת רוח הטומאה אעביר כו׳ שלא יהיה עוד בחי׳ חשך ובירורי׳** [ובירורים] **כמו שהוא עתה בעליות וירידות אלא כמ״ש בחריש ובקציר תשבות כמבואר במ״א.**

والآن، فإن هذه اللذة (**תענוג**, taanug) ستنكشف على وجه الخصوص في الزمن الآتي؛ إذ عندئذٍ «سأزيل روح النجاسة»، إلخ، بحيث لا تبقى بعد ذلك ظلمة ولا تنقيات، كما هي الحال الآن، مع الصعود والهبوط؛ بل كما ورد: «في الحرث والحصاد تستريح»، كما شُرح في موضع آخر.

23 **ויהיה בחי׳ גילוי אור ה׳ למטה בבחי׳ יחוד וביטול בתכלית כמו שהוא למעלה בעולמות עליונים דאיהו וחיוהי וגרמוהי חד כו׳ שעתה הוא מאין ליש כו׳ משא״כ לעתיד יהיה מיש לאין בבחי׳ ביטול ואתהפכא כו׳.**

وسيكون هناك انكشاف لنور **ה׳** في الأسفل، في حال من الوحدة وإبطال الذات (**ביטול**, bittul) التامّين، كما هو في العوالم العليا، حيث «هو وقوى حياته وأوعيته واحد»، إلخ. فالآن يكون الأمر من العدم إلى الوجود، إلخ؛ أما في زمن المستقبل فسيكون من الوجود إلى العدم، في حال من **ביטול** والتحوّل، إلخ.

24 ואזי יתגלה בחי׳ ענג העליון שהוא בבחי׳ א״ס והוא בחי׳ יום הז׳ יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים שהוא בחי׳ גילוי ענג העליון כנודע שנעשה מהבירורים שלמטה בשיתא אלפי שנין כו׳.

ثم تنكشف اللذة العلوية (taanug ,**תענוג**)، وهي على مستوى (bechinah ,**בחינה**) اللامتناهي (Ein Sof ,**אין סוף**)؛ وهذا هو مستوى اليوم السابع، «اليوم الذي كلّه السبت (Shabbos ,**שבת**) وراحة للحياة الأبدية»، وهو انكشاف اللذة العلوية، كما هو معروف، الذي ينشأ من عمليات التنقية في الأسفل خلال ستة آلاف سنة، وما إلى ذلك.

וזהו ושבתי כו׳ אל בית אבי שהוא בחי׳ חזרה והשבה של בחי׳ יעקב מבחי׳ חר״ן כנ״ל לבחי׳ רנה שנק׳ בית אבי שהוא בחי׳ יצחק שהוא בחי׳ הצחוק והתענוג העליון שיתגלה לעתיד מבחי׳ אתכפיא ואתהפכא הנ״ל:

وهذا هو [معنى] «وسأعود... إلى بيت أبي»: إنها عودة واستعادة لمستوى يعقوب (Yaakov ,**יעקב**)، من مستوى حاران (**חר״ן**, Charan)، كما ذُكر أعلاه، إلى مستوى الترنّم (rinah ,**רנה**)، الذي يُسمّى «بيت أبي»، وهو مستوى إسحاق (Yitzchak ,**יצחק**)، أي الضحك واللذة العلويان اللذان سينكشفان في الزمن الآتي، من الإخضاع والتحويل المذكورين أعلاه.

25 וזהו שיאמרו לעתיד על יצחק דוקא כי אתה אבינו להיות כי זהו תכלית המכוון בירידת והשתלשלות העולמות כדי שעי״ז יהיה צחוק ותענוג למעלה כנ״ל.

وهذا هو سبب قولهم في المستقبل عن إسحاق (**יצחק**) تحديدًا: «لأنك أنت أبونا»؛ إذ إن هذه هي الغاية القصوى من نزول العوالم وسلسلة العوالم الهابطة (hishtalshelus ,**השתלשלות**)، لكي ينشأ من ذلك ضحك ولذّة (taanug ,**תענוג**) في العلاء، كما ذُكر أعلاه.

וזהו ושבתי בשלום כו׳. כי בחי׳ ענג הנ״ל שיתגלה לעתיד הוא דוקא ע״י בחי׳ העלאות והמשכות שהם בחי׳ הבירורים למטה בבחי׳ אתכפייא ואתהפכא כנ״ל שנקרא בחי׳ שלום.

وهذا هو [معنى] «وسأعود بسلام»، إلخ. فاللذة المذكورة أعلاه، التي ستنكشف في المستقبل، لا تتحقق إلا من خلال الارتقاءات والإفاضات إلى الأسفل، وهي التنقيات في الأسفل على نحو الإخضاع والتحويل، كما ذُكر أعلاه؛ [وهذا] يُسمّى مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) من السلام (**שלום**, shalom).

להיות כי שלום הוא המחבר שני הפכים וכמ״ש עושה שלום במרומיו. שמיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש כו׳.

فالسلام هو ما يجمع بين نقيضين، كما هو مكتوب: «يصنع السلام في أعاليه»؛ إذ إن ميخائيل (**מיכאל**) أمير الماء، وجبرائيل (**גבריאל**) أمير النار، إلخ.

26 והנה כתיב שלום שלום לרחוק ולקרוב והיינו ב׳ בחי׳ שלום שלום מלמטה למעלה והיינו לרחוק שנעשה קרוב שהוא בחי׳ העלאה ממטה למעלה.

والآن، ورد: «سلام، سلام للبعيد والقريب». أي إنّ [هناك] مستويين من السلام: سلام من الأسفل إلى الأعلى، أي «للبعيد» الذي يصير قريبًا، وهو الارتقاء من الأسفل إلى الأعلى؛

ושלום מלמעלה למטה היינו בחי׳ ירידת והמשכת אלקות למטה בבחי׳ תורה ומצות כמבואר לעיל במ״ש ויצק שמן כו׳.

وسلام من الأعلى إلى الأسفل، أي نزول الألوهية وامتدادها إلى الأسفل في التوراة (**תורה**, Torah) والوصايا (**מצות**, mitzvos)، كما شُرح أعلاه بشأن الآية «وسكب زيتًا»، إلخ.

27 וע״י ב׳ בחי׳ שלום הנ״ל שהם בחי׳ אתהפכא מחשוכא לנהורא שלא יהיו בבחי׳ עלמין דפרודי רק בבחי׳ יחוד וביטול כמו שהוא למעלה בעולמות עליוני׳ [עליונים] **ממש**

ومن خلال مستويي السلام المذكورين آنفًا، وهما مستويان أو جانبان (**בחינה**, bechinah) يتمثلان في تحوّل الظلمة إلى نور، لكيلا يكونوا في حالة عوالم الانفصال، بل في حال الوحدة وإبطال الذات (**ביטול**, bittul) لا غير، تمامًا كما هي الحال في العوالم العلوية.

ואזי אשוב אל בית אבי שיתגלה ממילא בחי׳ הענג העליון שהוא בבחי׳ א״ס ממש למעלה מעלה מהשתלשלות העולמות במדרגות רבות מעלה ומטה וחשך ואור.

فعندئذٍ «أعود إلى بيت أبي»: ستنكشف من تلقاء ذاتها اللذة العلوية، وهي حقًا في مرتبة اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، فوق سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus) بكثير، بما فيها من درجات عديدة بين العلو والسفل، وبين الظلمة والنور.

משא״כ לגבי עצמותו ומהותו ית׳ קטן וגדול שוים ממש בלי שינוי וכחשכה כאורה ממש.

أما بالنسبة إلى ذاته وماهيته، تعالى، فالصغير والكبير متساويان حقًا، بلا أي تغيير، و«الظلمة كالنور تمامًا».

28 ואז והיה הוי׳ לי לאלקים כו׳. כי הנה כתיב כי שמש ומגן הוי׳ אלקים שכמו שהמגן הוא נרתק להשמש ומכסה ומסתיר על אור השמש כמו״כ [כמו כן]

وعندئذٍ: «يكون **ה׳** لي **אלקים**»، إلخ. فقد ورد: «لأنّ اسم **ה׳** هو الشمس، واسم **אלקים** هو الترس»؛ فكما أنّ الترس غلافٌ للشمس، يستر نورها ويحجبه،

שם אלקים הוא בחי׳ נרתק לשם הוי׳ ומכסה ומסתיר עליו להיות נבראים בעלי גבול ונפרדים בפ״ע [בפני עצמו] **משא״כ שם הוי׳ הוא בחי׳ המשכת אור ה׳ למטה כו׳.**

كذلك يكون اسم **אלקים** غلافًا لاسم **ה׳**، يستره ويحجبه، لكي توجد مخلوقات محدودة ومنفصلة بذاتها؛ بخلاف اسم **ה׳**، فهو إفاضة نور **ה׳** إلى الأسفل، إلخ.

29 **והנה כ״ז** [כל זה] **הוא בבחי׳ השתלשלות מעלה ומטה וחשך ואור אבל לעתיד שיתגלה בחי׳ ענג העליון שהוא למעלה מעלה מבחי׳ ההשתלשלות והוא למעלה מעלה מבחי׳ שם הוי׳ ושם אלקים**

والآن، كل هذا يندرج ضمن سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus)، بما فيها من علوّ وسفل، وظلمة ونور.

ואזי מה שעתה הוא בחי׳ שם הוי׳ יהיה אז בחי׳ אלקים לגבי בחי׳ ענג העליון הנ״ל

لكن في الزمن الآتي، حين تنكشف اللذة العلوية التي تعلو سلسلة العوالم الهابطة علوًّا بعيدًا، وتعلو كذلك اسم **ה׳** (**הוי׳** / **שם הוי׳**, Havayah) واسم **אלקים** (**אלקים**, Elokim)، فإن ما هو الآن مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) اسم **הוי׳** سيكون حينئذٍ **בחינה** من **אלקים** إزاء اللذة العلوية المذكورة آنفًا.

ואזי והאבן הזאת אשר שמתי מצבה כנ״ל יהיה בית אלקים שיהיה בית וכלי לבחי׳ אלקים דלעתיד שהוא בחי׳ הוי׳ עתה.

وعندئذٍ، فإن «هذا الحجر الذي نصبته عمودًا»، كما ذُكر آنفًا، «سيكون بيتًا لـ**אלקים**»: سيكون بيتًا ووعاءً للمستوى الذي سيكون حينذاك **בחינה** من **אלקים**، وهو من الآن.

וכל אשר תתן לי הוא לשון עתיד היינו כל עליות שיהיו לעתיד הכל עשר אעשרנו לך בבחי׳ מעשר כנודע וד״ל [ודי למבין]**:**

إن عبارة «وكل ما ستعطيني» جاءت بصيغة المستقبل؛ أي إن كل الارتقاءات التي ستكون في الزمن الآتي، كلها، «لأعطينّك عُشره»، على نحو العُشر، كما هو معروف؛ وهذا يكفي من يفهم.

30 **קיצור (א) הנה יעקב המשיך היו״ד ח״ע** [חכמה עילאה] **לבחי׳ עקביי׳ וזהו ענין יציאת יעקב מבאר שבע יסוד אי׳** [אימא] **לבחי׳ חרן כדי להעלות בירורי נוגה**

خلاصة. (أ) أنزل يعقوب (**יעקב**, Yaakov) حرف اليود (**יו״ד**, yud)، أي الحكمة العليا (**חכמה**, Chochmah)، إلى مستوى الأعقاب. وهذا هو معنى خروج يعقوب من بئر السبع (**באר שבע**, Be’er Sheva)، أساس (**יסוד**, Yesod) الأم (**אימא**, Imma)، إلى حاران (**חרן**, Charan)، لكي يرفع تنقيات مجال الخير والشر المختلط (**נוגה**, nogah)؛

והיינו מה שלקח מאבני המקום שהם בחי׳ אותיות דבר ה׳ המלובשים בדצ״ח [בדומם צומח חי] **ועשה מהם אבן אחת הוא בחי׳ יו״ד שזהו וישם מראשותיו (ע׳** [עיין] **זהר ח״א** [חלק א׳] **דע״ב ופ׳ ויצא קנ״א ופ׳ ויחי רל״א ובמ״ש ע״פ אבן ישראל)**

أي إنه أخذ حجارة المكان، وهي حروف كلمة **ה׳** المتلبسة بالجماد والنبات والحيوان، وجعل منها حجراً واحداً، وهو مستوى حرف اليود؛ وهذا هو معنى «ووضعه عند رأسه» (انظر الزوهار (**זהר**, Zohar)، الجزء الأول، الورقة 72، وباراشات **ויצא**، [الورقة] 151، وباراشات **ויחי**، [الورقة] 231، وما ورد في شرح الآية «صخرة إسرائيل»).

ואח״כ וישם אותה מצבה המשכת בחי׳ ו׳ שנמשך מהיו״ד והוא ענין אורייתא מח״נ [מחכמה נפקת] **ויצק עליה שמן להיות מה להלן באימה ויראה אף כאן באימה ויראה:**

وبعد ذلك، «ونصبها نصباً»: أي إنزال مستوى حرف **ו׳** (vav)، الممتد من حرف اليود؛ وهذا هو معنى «التوراة تصدر عن الحكمة». و«صبّ عليها زيتاً»، لكي يكون «كما كان هناك بخوف ورهبة، هكذا هنا أيضاً بخوف ورهبة».

(ב) **ועי״ז ושבתי בשלום אל בית אבי בחי׳ יצחק כי אתה אבינו והוא הצחוק והתענוג שיהיה לע״ל** [לעתיד לבוא] **מבירורים אלו והיינו ע״י אתכפיא ואתהפכא נתברר מבחי׳ חר״ן ונהפך החי״ת לה״א להיות רנ״ה בחי׳ תענוג**

(ب) وبذلك «أعود بسلام إلى بيت أبي»، أي مستوى إسحاق (**יצחק**, Yitzchak)، «لأنك أنت أبونا»؛ وهذا هو الضحك واللذة اللذان سيكونان في الزمن الآتي نتيجة هذه التنقيات. أي إن ما في مستوى حاران يُنقّى بالإخضاع والتحويل، ويتحوّل حرف **ח** (ches) إلى حرف **ה** (hei)، فتصير رنّة الفرح (**רנה**, rinah)، وهي مستوى اللذة.

(ועד״ז בענין יצ״מ [יציאת מצרים] **מיצר הגרון ע״ד בחי׳ חרן נחר גרוני כו׳ וימררו חיי אבותינו וכשנעשה יצ״מ** [יציאת מצרים] **הוא בחי׳ מצה משא״כ חמץ כענין ההפרש בין חרן לרנה):**

(وهكذا أيضاً في شأن الخروج من مصر (**מצרים**, Mitzrayim): من مضيق الحلق (**מיצר הגרון**, meitzar hagaron)، على مثال مستوى حاران؛ «جفّ حلقي»، وما إلى ذلك، «وأمرّوا حياة آبائنا». وعندما يقع الخروج من مصر يكون ذلك مستوى الخبز الفطير (**מצה**, matzah)، في مقابل الخبز المختمر (**חמץ**, chametz)، على غرار الفرق بين حاران ورنة.)

(ג) **וגילוי ענג זה ע״י ב׳ בחי׳ שלום לרחוק ולקרוב ואז שם הוי׳ יהיה רק בבחי׳ אלקי׳ לגבי גילוי ההוא ולפיכך האבן הזאת שהיא בחי׳ המל׳ המקבלת משם הוי׳ יהיה בחי׳ בית אלקים**

(ج) وينكشف هذه اللذة بواسطة مستويي السلام، «للبعيد وللقريب»؛ وعندئذ لا يكون اسم **ה׳** إلا في مستوى **אלקים** بالقياس إلى ذلك الانكشاف. ولذلك فإن «هذا الحجر»، وهو مستوى الملكوت (**מלכות**, Malchus) الذي يتلقى من اسم **ה׳**، سيكون في مستوى «بيت **אלקים**».

(וגם י"ל [יש לומר] **כיון דלע"ל** [דלעתיד לבוא] **יאמרו ליצחק כי אתה אבינו ע"כ שייך בחי' זו בשם אלקים וז"ש** [וזהו שכתוב] **צחוק עשה לי אלקים):**

(ويمكن أن يقال أيضاً: بما أنهم في الزمن الآتي سيقولون لإسحاق: «لأنك أنت أبونا»، فإن هذا المستوى يرتبط لذلك باسم **אלקים**؛ وهذا هو معنى «لقد جعل لي **אלקים** ضحكاً».)

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية

حول هذه الطبعة

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

الترجمة العربية والشروح: أُعدّت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرَس مَاماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayeitzei/1/

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق